

عنوان مقاله:

بررسی هویت «ابوالفرج بن جوزی» بنابر اشارات سعدی در گلستان

محل انتشار:

فصلنامه فنون ادبی، دوره 8، شماره 3 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسنده:

لقمان محمودپور - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

سعدی در گلستان اشاره کرده که تحت تربیت «ابن جوزی» قرار گرفته است. برخی گفته اند ابن جوزی مذکور، ابن جوزی اول (متوفای ۵۹۷) نیست، بلکه نوه ی اوست که همان نام را داشته و در سال ۶۵۶ کشته شده است. برای اثبات این رای دلیل خاصی ارائه نشده بلکه صرفاً یک حدس و اظهار نظر است. ولی قرائنی در حکایت گلستان وجود دارد که نشان می دهد ابن جوزی مذکور همان ابن جوزی اول (متوفای ۵۹۷) است. این قرائن و شواهد - در این نوشتار - با استفاده از منابع تاریخی، کتب تراجم و دیگر منابع مورد بحث و بررسی و تحلیل قرار گرفته است؛ همگی منابع، قرائن ارائه شده را تایید و به تبع آن این را که ابن جوزی مذکور ابن جوزی اول است ثابت می کند. وجود جمله ی «رحمه الله علیه» برای ابن جوزی، لقب «شیخ» و عنوان «ابوالفرج بن جوزی» که هر دو مخصوص ابن جوزی اول بوده، فاصله ی سنی بین سعدی و ابن جوزی (که باید فاصله ی معقولی با هم داشته بوده باشند)، و این که ابن جوزی دوم صرفاً مدرس فقه حنبلی بوده، و اشاره ی ابن جوزی اول در کتاب هایش به موضوعاتی شبیه آنچه در حکایت گلستان آمده است، از جمله ی این قرائن است؛ که همگی با وضعیت و شخصیت ابن جوزی اول همخوانی دارد ولی با شخصیت ابن جوزی دوم - مطابق توضیحات و توصیفات - که در منابع در مورد او آمده - همخوانی ندارد.

کلمات کلیدی:

سعدی، گلستان، قرائن، هویت، ابن جوزی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1208030>

